

บทคัดย่อ

ตำรายาสมุนไพรของไทยใหญ่ในล้านนา เล่ม ๑ เป็นตำรับยาที่ได้
ต้นฉบับมาจากวัดก้ำก่อ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โดยชาวไทใหญ่กลุ่มนี้
อพยพมาจากรัฐฉาน ประเทศเมียนมาร์ ต้นฉบับเป็นเอกสารโบราณ
คัดลอกด้วยตัวอักษรไทใหญ่ ไม่ปรากฏปี พ.ศ.ที่คัดลอก สันนิษฐานว่า
มีอายุประมาณ ๑๐๐ ปี เนื้อหากล่าวถึงการรักษาโรคชนิดต่างๆ รวมทั้งการ
รักษาผ้า สมุนไพรบางอย่างเรียกชื่อตรงกัน แต่หลายชนิดไม่มีปรากฏใน
ล้านนา อย่างไรก็ตาม การเกิดโรคของชาวไทใหญ่มีความคล้ายคลึงกับ
ล้านนา แต่ตัวยาก็ใช้รักษานั้นแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสภาพ
ภูมิประเทศที่แตกต่างกันนั่นเอง โดยวิธีการรักษานอกจากจะมีการใช้
สมุนไพรและธาตุวัตถุต่างๆ เช่นนอแรด เลือดเลี้ยงผา ดิงเหลิ่อม ฯลฯ
แล้ว ยังใช้เวทมนตร์คาถาเสกเป่าอีกด้วย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ABSTRACT

This Medicinal Text (no.1) of the Shan people in Lanna was procured from Wat Kam Kor in Mae Hong Son province. This community migrated from Shan state in Myanmar. The original ancient book of unknown date was written in Shan scripts. However, it was postulated that the text was probably around age 100 years old. The text is a record of treatment of various disorders including those of horses. Many medicinal material names are familiar but some are obscured and not recognized by Lanna healers. The disorders and diagnosis of Shan are similar to those of Lanna but the treatment discrepancies may be due to different plant habitats. It is noteworthy that Shan healers used diverse kinds of treatment including rhinosaurus's horn, serow's blood, reticulated python's bile, salt peter and spiritual spells.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved